

25.8.2011

VILLA ELFVIKIN LUONTOKOULU 20 VUOTTA

Luontokoulutoiminnan tarkoituksena on lisätä kiinnostusta luontoon ja elävöittää kouluopetusta. Tavoitteena on lisätä luontotietoutta, syventää luontosuhdetta sekä kasvattaa lapsista ja nuorista ympäristötietoisia ja -aktiivisia kansalaisia. Näin kirjoitettiin Espoon ympäristölautakunnan 1980-luvulla teettämään ”Villa Elfvik ympäristövalistuskeskuksena” - hanke- ja esisuunnitelmaan. Nämä tavoitteet ovat edelleen ajankohtaisia. Luontokoulu on alusta saakka myös tarjonnut täydennyskoulutusta opettajille sekä päivähoidon henkilöstölle.

Tarjoamme nyt kiinnostuneille mahdollisuuden tutustua luontokouluun la 10.9. klo 10–14. Ota luontokoulupäivään mukaan omat eväät ja pukeudu säänmukaisesti, sillä luontokoulussa ollaan säällä kuin säällä. Ilmoittautuminen Villa Elfvikin luontotaloon viimeistään to 8.9. klo 15, puh. 8165 4400.

Espoon ympäristönsuojelulautakunnan vuonna 1984 laatimassa pitkän tähtäimen ympäristövalistussuunnitelmassa tuotiin esille ympäristövalistuskeskuksen toteuttaminen Villa Elfviin. Suunnitelmassa todetaan seuraavaa: ”Kouluille ja muille yhteisöille tarjotaan opetus- ja opastuspalveluja ja siellä järjestetään kurssseja ja teemapäiviä yms.” Elokuussa samana vuonna käynnistettiin ympäristövalistuskeskuksen suunnittelu ja sopivan toimitilan etsiminen. Villa Elfvik valikoitui useammasta kohteesta tilojensa sopivuuden sekä viereisen suojelualueen ansiosta. Moninaisten vaiheiden ja huvilan perusteellisen saneerauksen jälkeen Villa Elfvikin luontokoulu aloitti toimintansa 15.8.1991. Talo avattiin ympäristövalistuskeskuksena yleisölle vuotta myöhemmin kesäkuussa, kun ”Eläköön Espoo” -näyttely sekä luontopolku valmistuivat.

Villa Elfvikin luontokoulun kohderyhmänä ovat espoolaiset ala- ja yläkouluikäiset oppilaat, toiminnan alussa vähäisessä määrin myös lukiolaiset ja päivähoitoikäiset. Opetusta on läpi kouluvuoden. Vuosittainen opetusryhmien määrä on luontokoulun historian aikana vaihdellut 100–136 välillä, opettajien ja kasvattajien täydennyskoulutuspäivät mukaan lukien 110–147 välillä. Luontokoulussa on tutkien, taiteillen ja leikkien perehdytty metsän, rannan ja niityn elämään, vesiekosysteemeihin, lintuihin ja niiden muuttoon. Pieni, mutta olennainen osa luontokoulupäivää on myös ollut jätteiden lajittelun opettelu evästaun yhteydessä. Luontokoulussa tutkimuksia tehdään ryhmissä, mikä on omiaan kehittämään oppilaiden sosiaalisia taitoja.

Luontokoulutoiminnan alkaessa oli Espoon väkimäärä noin 180 000. Jo tuolloin olivat Villa Elfvikin luontokoulun resurssit riittämättömät kaikkien luontokouluun halajavien espoolaisluokkien vastaanottamiseen. Tänä päivänä Espoossa on jo 250 000 asukasta, mutta luontokouluja on edelleen vain yksi, Villa Elfvik, joskin lähitulevaisuudessa tulee ovensa avaamaan myös Suomen luontokeskus Haltian luontokoulu Nuuksiossa.

Luontokoulutoiminnasta on sen historian aikana vastannut kaksi ympäristökasvattajaa,

vuosina 1991–2004 FM (nyk. FT) Lili-Ann Wolff ja hänen seuraajanaan alkuvuodesta 2004 alkaen FM Sara Oja. Toiminnassa on vuosien mittaan, vaihtelevan pituisissa jaksoissa ollut avustamassa myös lukuisa joukko ihmisiä, vuodesta 2008 lähtien siviilipalvelusmies. Luontokoulun järjestämiä täydennyskoulutuskursseja ovat vetäneet sekä talon oma henkilökunta että ulkopuoliset asiantuntijat.

Suomessa toimii noin 30 luonto- ja ympäristökoulua. 20-vuotisjuhlavuotta viettää tänä vuonna myös Vantaan luontokoulu. Muita juhlijoita ovat tänä vuonna 10 vuotta täyttävä Porvoon luontokoulu ja 25 vuotta täyttävä Suomen vanhin luontokoulu Naturskolan Uttern (Siuntion luontokoulu). Juhlavuoden ohjelmassa on vielä marraskuussa juhlaseminaari, joka järjestetään vuosittaisen Suomen luonto- ja ympäristökoulujen tapaamisen yhteydessä. Seminaarin ovat tervetulleita kaikki luontokoulutoiminnasta kiinnostuneet.

Lisätietoja:

- ympäristökasvattaja Sara Oja, p. (09) 8165 4403, sara.oja(at)espoo.fi
- luontotalon johtaja Riitta Pulkkinen, p. (09) 8165 4401, riitta.pulkkinen(at)espoo.fi
- www.espoo.fi/villaelfvik ja www.luontokoulut.fi

NATURSKOLAN I VILLA ELFVIK 20 ÅR

Naturskoleverksamheten ska öka barnens intresse för naturen och liva upp skolundervisningen. Målet är att ge barn och unga mer kunskap om och ett djupare förhållande till naturen samt fostra dem till miljömedvetna och aktiva medborgare. Det här framgår ur projekt- och förhandsplanen för Villa Elfvik, som miljönämnden i Esbo år 1980 lät göra upp. Samma mål är fortfarande aktuella. Naturskolan har dessutom ända sedan starten fortbildat lärare och dagvårdspersonal.

Nu har alla intresserade en möjlighet att bekanta sig med naturskolan, lördagen den 10 september klockan 10–14. Packa med egen matsäck och kläder enligt vädret. Naturskolan fungerar i alla väder. Anmälan till Naturens hus Villa Elfvik senast torsdagen den 8 september klockan 15, tfn 09 8165 4400.

Esbos miljövårdsnämnd gjorde år 1984 upp en långtidsplan för miljöupplysning. Planen tog upp möjligheten att grunda en central för miljöfostran i Villa Elfvik. I planen konstateras att naturskolan ska ge undervisning och vägledning för skolor och andra samfund samt att det ska ordnas kurser och temadagar och dylikt. I augusti samma år körde planeringen av en central för miljöfostran igång, liksom jakten på passliga lokaler. Villa Elfvik valdes ut bland flera alternativ eftersom lokalerna passade ändamålet och det fanns ett naturskyddsområde intill. Efter allsköns händelser och en grundlig sanering av villan inledde naturskolan i Villa Elfvik sin verksamhet den 15 augusti 1991. Huset öppnade för besökare i form av en central för miljöfostran i juni ett år senare, i och med att utställningen "Leve Esbo" och naturstigen blev färdiga.

Målgruppen för naturskolan i Villa Elfvik är Esboelever i lågstadiet och högstadiet, tidigare också i någon mån gymnasieelever och daghemsbarn. Undervisningen håller på under hela skolåret. Antalet undervisningsgrupper har under naturskolans historia varierat mellan 100 och 136, eller om man räknar med fortbildningen för lärare och pedagoger mellan 110 och 147.

I naturskolan lär eleverna känna livet i skogen och på stränderna och ängarna. De bekantar sig också med vattenecosystem och flyttfåglar. Undervisningen sker genom undersökande, konst och lek. En liten men viktig del av naturskoldagen består av undervisning i sopsortering, som naturligt nog infaller i samband med den medhavda lunchen. I naturskolan undersöker eleverna naturen i grupper, vilket ger dem en möjlighet att öva upp sina sociala färdigheter.

Då naturskolan körde igång hade Esbo omkring 180 000 invånare. Redan då var naturskolans resurser för knappa för att ta emot alla Esboklasser som ville besöka naturskolan. I dag har Esbo hela 250 000 invånare, men fortfarande endast en naturskola, Villa Elfvik. Inom den närmaste framtiden kommer dock en ny naturskola att öppna sina dörrar i Noux, i samband med Finlands naturcentrum Haltia.

Två miljöpedagoger har stått för naturskoleverksamheten under dess historia: under åren 1991–2004 FM (nu FD) Lili-Ann Wolff och efter henne, från år 2004, FM Sara Oja. Under årens lopp har en otalig mängd människor hjälpt till med verksamheten, en del av dem en kortare tid, andra en längre tid. Sedan 2008 har en av medhjälparna varit civiltjänstgörare. Fortbildningskurserna har letts både av personal och av utomstående experter.

I Finland finns omkring 30 natur- och miljöskolor. Också naturskolan i Vanda firar sitt 20-årsjubileum i år. Dessutom fyller naturskolan i Borgå 10 år och Finlands äldsta naturskola, Naturskolan Uttern i Sjundeå, 25 år. På programmet för jubileumsåret står ännu i november ett jubileumsseminarium som ordnas i samband med det årliga mötet för natur- och miljöskolorna i Finland. Alla som är intresserade av naturskolor är välkomna till seminariet.

Upplysningar:

- miljöpedagog Sara Oja, tfn 09 8165 4403, sara.oja (ät)esbo.fi
- direktör för Naturens hus Riitta Pulkkinen, tfn 09 8165 4401, riitta.pulkkinen (ät)esbo.fi
- www.esbo.fi/villaelfvik och www.luontokoulut.fi

